

Darvasi László

IRODÁBAN

Az ablak nyitva volt, s a helyiségbe tévedő szellőkések meg-meglentették a függönyök koszos szárnyait. Integettek, mintha elmennének világgá, ki tudja, hová. Aztán ernyedten aláhullanak. És mint egy festményen, jól látszik a kert, a fehér gyalogút.

Igen, tessék, szólt a nő, pedig a férfi már bent állt, éppen behúzta maga után az ajtót. Magas volt, lehetett volna mondani hórihorgasnak is, a haja enyhén őszült. Úgy pillantott körbe, mint aki nem először van itt.

Járt már mifelénk?, kérdezte a nő.

Igen, bólintott tétován a férfi. Arra gondolt, milyen szép is ez a szó, mifelénk. A nő nevetett, mint aki a gondolataiban olvas.

Neve?

A férfi megmondta.

Született?

A férfi ezt is megmondta.

Mikor adta be a kérvényt?

Nem tudom, talán néhány éve.

Több mint tíz esztendeje, lapozgatta az aktát a nő. Máshová is adott be kérvényt?

Máshová nem kérvényeztem, mondta a férfi.

Miért nem?

Én ezt, elhallgatott, lehunyta a szemét, ezt a dolgot itt akartam.

Dolgot mondott?

Igen, azt.

És miért éppen itt?

Azt hiszem, maga miatt.

A nő szórakozottan bólintott.

A férfi fölállt, úgy figyelte a nadrágját, mintha fontos lenne, hogy a szárazon rendben fussanak alá az élek kemény, határozott vonásai. Mert vasalt nadrágban jött. De a cipője kissé poros volt. Új bőrcipő volt, hegyes orrú. Visszaült. A zsebében matatott. Aztán kifújta az orrát.

Mikor hazudott utoljára?

Azt hiszem, hogy az előbb, magának, bólintott a férfi, az ablak felé pillantott, az az érzése támadt, hogy valaki leselkedik. Kihallgatják őket. Az nem úgy van, hogy ő csak besétál ide, és ők máris magukra maradnak. És biztosan vannak lehallgató szerkezetek is. Meg a dokumentáció. Az is mennyire fontos. Hogy legyen nyoma a világnak, legyen krónikája a világban működő életek rendjének és rendetlenségének, hogy ki miképpen, miféle módon végzi a dolgát. Igen, teljesen jogos igény, hogy legyen nyoma annak, ami történik. És persze biztosan nem szabad mindig igazat mondani. A hazugság is nyom, és amikor éppenséggel hazudsz, akarod, nem akarod, sok látszik az igazságból is. Mert a hazugság nem csak saját magát mutatja. Talán Isten is ilyen. Nem csak azt mutatja, hogy van, hanem azt is, hogy nincsen.

És mi okból kifolyólag szokott hazudni?

Leginkább félelemből, mondta a férfi, mosolygott.

A nő szelíden firkált, néha megharapta a ceruzája végét.

Maga... bocsásson meg, szabadkozott a férfi, maga is szokott valótlanságokat állítani, nem?

Igen, bólintott a nő, természetesen.

Aztán a nő újra kérdezett. A férfi pedig sorban válaszolt minden föltett és iktatásra váró kérdésre, miközben a nő egy füzetbe, amelynek a lapjai rojtosak voltak a sok hajtogatástól, fürgén belejegyzetelt. Néha visszalapozott, az adatokat egyeztetette, így van, nincs így, ez talán igaz. De nem mutatkozott nagy eltérés, az adatok többnyire egyeztek. A férfi az életéről beszélt, és tulajdonképpen szívesen tette.

Jól van, az adminisztráción túl vagyunk, a nő sóhajtva fölállt, a sarokban lévő heverőhöz lépett, rádőlt, föl húzta a szoknyáját.

Csinálhatja.

Értem, mondta a férfi, és tétovázott, tényleg idegen volt itt. Úgy érti... most már... igen?

Természetesen. Csinálhatja, mondta a nő. Aztán elmosolyodott, mint egy fiatal anya tejes bögrével a kezében.

Mondja, régen csinálta?

Őszintén szólva valóban nem mostanában, a férfi érezte, hogy idegesnek látszik. Mert az nem úgy van, hogy ami tegnap történt, az mindig közelinek látszik. Néha az úszik legközelebb az ember lelkéhez, ami tíz éve történt vele.

Semmi baj, simított végig a mellén a nő, gondoljon arra, hogy jó lesz. Majd amikor leadjuk a jelentést, és ekkor lehunyta a szemét, és a férfi most látta meg, milyen hosszúak a szempillái, föltétlenül meg fogjuk említeni, folytatta a nő, illetve kihangsúlyozzuk, hogy milyen jó volt. Jaj, hiszen maga fél!

A nő most nyitotta ki a szemét.

Egy kissé valóban félek, mondta a férfi, a hajába túrt. De aztán lassan odaheveredett mellé, óvatosan ráfeküdt, bal kézzel gombolt magán, kicsit simogatta a nő ölét, csinálni kezdte. Igyekezett nem túlságosan ránehézkedni a másik testére. Milyen fehér volt a nő bőre, a hasán, a karján látta az erek kék karcoldásait. És milyen furcsa volt, hogy ezt csinálja. Tulajdonképpen az a legjobb az egészben, hogy furcsa tud maradni. Ha nem furcsa, akkor az nem is jó. Akadt olyan alkalom az életében, hogy nem volt furcsa, és akkor sokáig áztatta magát a tus alatt, és csak szégyenkezett. Ha nem furcsa, akkor az biztos olyan hazugság, ami csak rosszból van. És ahogy mindeközben csinálta, megérezte az ölek találkozásából fölfakadó párák illatát. Mint amikor nehéz kelmek áznak sokáig, kánikulában, egy kövér udvari dézsában, és körben szomorú állatok legelnek. És persze úgy akarta csinálni, hogy ne nehézkedjen rá túlságosan. De a csuda tudja, bármennyire is vigyázna, talán túlságosan ránehézkedik mégis. Igazán egyszerű dolgok ezek, az ember mégis rágja magát miattuk. Aztán persze elveszítette a fejét. De nem akarta bántani a másikat. Arra gondolt, ha ilyen vadul csinálja, a nő nem kap elég levegőt. Ki tudja, mi minden történhet. Fájdalmat okoz. Valami visszavonhatatlan rosszszat tesz az ölében, a méhében. Vagy például az sem mellékes, hogy mire gondolunk közben. Amikor ez jutott az eszébe, kicsit lelassult. Igen, hogy miféle gondolatok sétáfkálnak az ember fejében ilyenkor, erről volt véleménye. Illetve nem is az a fontos, hogy volt róla véleménye, hanem mindig is sokat töprengett azon, hogy mire gondol ilyenkor, ilyen helyzetben, és miért is gondolja azt, amit. Az emberek csinálják, miközben

nem csak arra gondolnak, hogy csinálják, hanem arra is gondolnak, hogy például más-sal csinálják. Ott van közöttük egy másik ember, illetve nem biztos, hogy csak egy ember, mert a másik is gondolhat egy másik emberre, és akkor már négyen vannak együtt. Csaknem elnevette magát.

Ekkor kicsit abbahagyta ezt a dolgot. Hogy megnézzé magának a nőt, aki kellett neki, és akinek több mint tíz éve kérvényezett először. Most valahogy félteni is kezdte. Ezt már megtanulta. Egyébként éppen akkor tanulta meg, amikor először fölfigyelt rá, akit ugyan látott már korábban is, hiszen a közeli utcákon vagy a parkban tett, egyáltalán nem ok nélküli séták alkalmával egymásba botlottak, s talán köszöntek is, és aztán ahogy ma elfogadásra lelt a kérvénye, s ő beléphetett ebbe a szobába, nyomban tudni vélte, hogy a féltés micsoda. Nézte a nő arcát, a szeplőit, a hosszú szempilláit, a lélegző száját, és félteni kezdte. Régen fogalma sem volt ilyen féltésekről. Most ezért is emelkedett föl, és érezte, lucskot hagy maga után az öle. Úgy ment el a magja, hogy nem is akarta.

Néznek bennünket, suttogetta, és igaza volt, mert az ablak zöld fakeretében, a piszkos-fehér lángokkal lobogó függönyök alatt valóban ott világlott néhány kíváncsiskodó emberi arc. Nem kellett utánagondolnia, kik ezek. Egyenruhás kerti munkások, járókelők, néhány bőrtáskás, barkós fiatalember vagy olyan jelentkezők, mint amilyen ő is volt.

Ne törődjön velük, lehelte a nő.

Igyekszem, bólintott a férfi. És újrakezdte, és csinálta. Valaki élesen fölnevetett kintről. A nő hirtelen belekapaszkodott a férfi arcába, szinte pihegve jajongott, aztán beleharapott a szájába. Oldalra, az ágy mellé köpte a vért.

Ha jó, ordítson, kérem.

De... de ez nincsen benne a szerződésben.

Ez az én személyes kérésem.

A férfi izzadsága rácsöpögött a nő arcára.

Tényleg beleharapott a számba?

Csak képzelte, lehelte a nő, nem nyitotta ki a szemét.

És a férfi csinálta tovább, és akkor nyílt az ajtó.

A férfi nem nézett oda. Nem mert, talán gyáva volt hozzá. Vagy ha odanéz, az olyan, mint feleslegesen igazat mondani. Nem fordult el a férfi, mert ha megteszi, nem a nőt látja. Elhevert a testén, olyan volt, mint egy lassan mozgó zsák, és érezte, hogy nagyon nehéz lesz. És fogalma sem volt, hogyan lehetne könnyebbnek lenni.

Ki az?, kérdezte.

Az igazgató, mondta a nő.

Értem, mondta a férfi, az igazgató. Ő is néz bennünket?

Igen, mondta a nő, és még hozzátette, meg szokta nézni, hogy megy ez. Ez nálunk így szokás.

Értem, mondta a férfi, jól van, és arra gondolt, mert bármennyire is akarta, csapongtak, ide-oda szálltak a gondolatai, hogy egy igazgatónak meg kell néznie, hogyan is mennek a dolgok. Nem szól bele mindig a folyamatokba, de azért megnézi őket. Értékel. Figyel. Egy igazgatónak ez kötelessége.

Az ajtó becsukódott.

Már elment, mondta a nő.

Hát, tűnődött a férfi, nem ilyen egyszerű ez.

Tudom, tudom, mondta a nő, és a férfi tovább csinálta. És aztán ordított egy jó nagyot.

A nő lihegett, nem volt jó, nem volt jó.

Mi nem volt jó?!

Az ordítás, zihálta a nő. Csinálja újra.

Az ordítást?

Azt.

A férfi újra ordított.

Ez így nem elég, suttogta a nő. Csupa izzadsággöngy díszítette a homlokát, az egyik megült a szempillák kerítésén. A fehér melléből bibliai gyümölcsök lettek. A fanszörzetén és a hasán ott fehérlett az ondó. A férfi lassan, óvatosan visszahúzta rá a szoknyát.

Ordítson!

A férfi ordított.

Köszönöm, nagyon köszönöm, suttogta a nő.

A férfi az ablak felé pillantott. Már senki sem leselkedett. Aztán körbenézett, valamit még akart. Nem tudta, pontosan mire vágya még. Talán annyit akar, hogy maradjon meg a furcsaság élménye? A nő már öblögette magát. Az előbb a fali csapból vizet eresztett egy zománcos lavórba, és most szivaccsal mosta az ölet. Mintha valami kemikáliát is használt volna. Ilyen furcsa, ilyesmi esetekre kifejlesztett szappan habosította szürkére a lavór vizét. A férfi nem értette. Ilyen halkán nem lehetséges mosakodni. Hát mégis lehet. Van, aki le tudja csendesíteni a csobogó vizet. Megnyitja a csapot, és nem hallani csobogást.

Hallgatózik?, kérdezte a nő.

A hasát is mossa meg, mondta halkán a férfi.

A nő a szivaccsal végigsimított magán. Fájt, mondta aztán, de nem volt vád a tekintetében.

Bocsásson meg, köhécselt a férfi.

Néha szokott fájni, mondta a nő.

A férfi téblábolt, újra kinézett az ablakon, ott volt a kert, látta a hársak, a fenyők, a palánok foltos törzseit, az egymás után sorakozó, pirosra festett padokat. Unott kerti munkás sepregette a tavaszi avart. A fehér kavicsos út úgy futott a park méregzöld sötétjébe, mintha menekülne az épülettől, ahonnan indulnia kellett. Rigó tollászkodott a bukszus aljában. Csőrében giliszta tekergőzött. A leselkedők eltűntek. Az ég üres volt.

Ez mi?, kérdezte aztán a férfi, mert már újra a helyiségben nézelődött. A falon meglátott valamit, azt bámulta. Az ajtó mellé aranyszínű harangocskát függesztettek.

Csengettyű, mondta a nő.

És... és működik?

Nem mindig, mondta a nő, addigra már felöltözött, valami illatosítót is fújt magára. Lassan fésülködött, és szépen csinálta. Nem igaz, hogy mindenki szépen fésülködik. De a nő nagyon szépen fésülködött. Talán mert ügyetlenül csinálta. A férfinak újra me-revedése támadt. A nő mosolygott. Kiszedte a fésűből a hajának bolyhát, a szemetesbe dobta. Valami könnyű félpirossal kente be a száját.

Nem csilingel mindig?, kérdezte a férfi.

Néha igen, néha nem, mondta a nő.

Megszerelem, bólintott a férfi.

Itt nincsenek szerszámok, mondta a nő.

Jól van, bólintott újra a férfi, de azért hozzálátott. Nézegette a kicsi harangnyelvet. Óvatosan megütögette. Igazgatta, kioldotta, visszakapcsolta. Ott kéklett a tenyerében

egy kicsi harangnyelv. Jól van, most akkor vissza kell illeszteni. Nem volt egyszerű. Igaza volt a nőnek, tényleg nem működött a csengettyű. Újra fölhúzta a riglit, de akkor sem működött. Kotyogott a dobozban valami idegenség.

A csudába is, szisszent a férfi. Elvett az asztról egy megrágott végű ceruzát, azzal piszkálgatta. De furcsa, a csudába is, mormogta, furcsa.

Már régen nem működik rendesen, bólintott a nő, az ágy szélén ült.

A férfi ujjai között billegett a ceruza. Vékony, komoly kis fadarab. Egy ág valamelyik távoli, ismeretlen erdőből. Már eltompult a hegye.

Nekem jó volt, mondta a férfi, és arra gondolt, hogy a nő a hasát simogatja.

Na látja, mondta a nő, és akkor, mint valami vészjelző, megszólalt a csengettyű. De aztán elhallgatott.

Szeretnék még valamit elmesélni, mondta.

Most a nő hallgatott.

Azt szeretném elmesélni magának, kezdte a férfi, hogy a konyhában, ahol lakom, van egy ablak. Ez az ablak valami szörnyű falra néz. Szürke és vasszínű, salétromos foltookban tündöklő vakolat és csupasz téglák. Fölöttünk is laknak. Idővel megöntözik a virágokat. Nálam, ahol élek, tudja, hiszen tudja, a kérvényekbe beleírtam néhányszor a körülményeket, szóval ahol múlik az életem, túl sötét van. Ezért a lakásban nem nőhet virág. Kiszáradnak. De még a szívlevelű futók sem bírják igazán. Egy emelettel följebb viszont már van elég fény.

A nő hallgatott.

Na és, folytatta a férfi, képzelje el, hogy amikor kiállok a konyha ablakába, cigarettni természetesen, vagy csak hallgatni a bolond öregasszony rikácsolását, olykor valami elsuhan előttem. Mint a gyöngyök hullása. Percenként, félpercenként aláhull valami fényesség. Mintha egyenesen az égből esnének. És tudja, mi ez?, kérdezte a férfi.

A nő hallgatott.

Hát csak annyi, mondta halkan a férfi, hogy megöntözik odafent a virágokat.

A nő hallgatott, a falicsapból is csöpögött a víz. A nő hallgatott, de az is lehet, hogy beszélt, csak a férfi már nem értette a szavait. Aztán ezt mondta neki.

Értem, azt hiszem, mindent értek. Köszönöm, hogy fogadott.

Újra a szerkezethez lépett, ügyködni kezdett rajta. Jól van, most már valóban működött. Valami hibát megtalált, helyre rakott, maga sem tudta, mit. A férfi a nőre nézett. Aztán kicsit hallgatták még a csilingelést.

Azt hiszem, ideje mennem, mondta a férfi. A szerkezet még mindig csilingelt.

Köszönöm, mondta halkan a nő.

Értem, és én is köszönöm, bólintott a férfi, és aztán, mit tehetett volna, elment. Vakított a kerti gyalogút fehérsége. Mintha bokáig mézben járt volna. De ahogy mégis kihallotta a járását kísérő kavicsok ropogását, arra gondolt, csilingelés ez mégis. És majd meg kell találni a módját, hogy ennek a zenének nyoma maradjon.